

850 injecties per dag

De Canadese spuitkliniek voor harddrugs Insite onderscheidt zich wereldwijd om zijn schaal. Hoewel meer dan zestig steden ter wereld spuitklinieken hebben, zijn er weinig waar dagelijks gemiddeld 850 injecties plaatsvinden – met uitschieters naar meer dan 1.100.

Bezoekers van Insite krijgen bij binnenkomst in de spuitzaal, een steriele ruimte met twaalf afgeschermd, roestvrijstalen tafels aan grote spiegels, een pakketje met benodigdheden voor een hygiënische injectie. Alleen de drugs nemen de verslaafden zelf mee.

Sinds 2003 zijn er 2 miljoen injecties uitgevoerd bij Insite. Medisch personeel mag erop toezien, maar de injecties niet toedienen. Artsen grijpen in bij een overdosis.

Naast de spuitruimte heeft de kliniek in Vancouver op de tweede verdieping ook een afkickcentrum, en beschikt het over tijdelijke woonruimte voor gebruikers die willen afkicken.

Medewerkers van een verslavingskliniek in Vancouver wachten in spanning op de uitspraak van het Canadese hooggerechtshof. Het hof bepaalde dat medisch toezicht op het spuiten van verdovende middelen niet illegaal is. Foto Reuters

Vancouver blijft een beetje Amsterdam

De enige kliniek in Noord-Amerika waar junkts onder medisch toezicht kunnen spuiten mag openblijven. Het Canadese hooggerechtshof heeft dat bepaald. Een tegenslag voor de premier.

Door onze correspondent
FRANK KUIN

MONTREAL. Jean-François Mary, een drugswerker in Montreal, is zeker van zijn zaak: in 2012 zal hij met zijn organisatie Cactus een spuitkliniek voor drugsverslaafden kunnen openen in zijn stad, een project dat lang ondenkbaar was in Noord-Amerika.

De plannen liggen klaar, zegt hij – en juridisch is de weg vrij na een uitspraak van het Canadese hooggerechtshof over een baanbrekend voorbeeld: de omstreden injectiekliniek Insite in Vancouver.

Insite, de enige legale kliniek voor

verslaafden in Noord-Amerika, werd vorige week vrijdag door de rechters bevestigd voor sluiting door de Canadese regering van premier Stephen Harper. Na acht jaar experimentele status mag de omvangrijke injectiekliniek permanent openblijven, bepaalde het Hooggerechtshof, omdat is aangetoond dat de voorziening mensenlevens redt. Dat resultaat gaat boven de ideologische afkeer van het huidige kabinet tegen het gedogen van drugsgebruik.

Het vonnis is een „fantastische opluchting”, zegt Liz Evans, verpleegster en organisator van Insite en veteraan van de aanpak in Vancouver, de stad aan de Canadese westkust die om zijn relatief liberale drugsbeleid wel ‘Vansterdam’ wordt genoemd.

Aan de gevel van de kliniek in de Downtown Eastside, een van de ruidste drugsbuurtjes van het continent, is een spandoek opgehangen met de tekst „We hebben gewonnen!”

Voor het Conservatieve kabinet is de uitspraak een nederlaag. De rege-

ring beschouwt de kliniek, waar dagelijks gemiddeld 850 junkts komen om veilig te gebruiken, als een aanmoediging tot het gebruik van verdovende middelen. Dat belemmert de ‘oorlog tegen drugs’, zegt zij. Niettemin zal het kabinet het hof gehoorzamen.

Daarmee is volgens waarnemers de deur geopend voor soortgelijke

‘Zonder Insite was ik nu dood geweest’

initiatieven in andere Canadese steden – een doorbraak voor gedoogbeleid in Noord-Amerika. „Dat de aanpak werkt is bekend, alleen of het rechtmatig was, was nog onduidelijk”, zegt Mary in Montreal. „Dat is nu opgehelderd.” Evenals Insite wil zijn organisatie nu een vrijstelling bedingen op Canadese drugswetten.

Het scenario van klinieken op

meerdere plaatsen in Canada wekt afgrijzen bij drugsbestrijders in de VS, waar elke vorm van gedoogbeleid taboe is. De Vancouver-aanpak is vrij gangbaar in Europa, maar uiterst controversieel in Noord-Amerika. Amerikaanse diplomaten zetten de Canadese regering jaren onder druk om Insite op te doeken, zo bleek onlangs opnieuw uit een diplomatiek bericht dat uitlekte via Wikileaks.

Ondanks die weerstand heeft Insite standgehouden. De kliniek is in 2003 begonnen als experiment met toestemming van de vorige, liberale, regering. Junkts kunnen er veilig spuiten, onder toezicht van medisch personeel – in plaats van in een steeg, met een gebruikte naald en water uit een regenplas. Doel is beperking van besmetting met ziektes als HIV en hepatitis onder de duizenden gebruikers in de buurt, en het voorkomen van dodelijke overdoses.

Dat werkt, zegt Thomas Kerr, een medisch onderzoeker bij het *Centre for Excellence in HIV/Aids* in de provin-

cie British Columbia. Hij publiceerde dit voorjaar een onderzoek waaruit blijkt dat het aantal sterfgevallen aan overdoses in de Downtown Eastside in de jaren na de opening van Insite met ruim een derde is gedaald.

Het drugsbeleid van premier Harper gaat volgens Kerr „volkomen in tegen het wetenschappelijke bewijsmateriaal”, op een soortgelijke wijze als klimaatbeleid. Hij noemt de uitspraak van het Hooggerechtshof dan ook „een overwinning van gezondheidszorg en wetenschap over ideologie en onwetendheid”.

Dean Wilson, een voormalige verslaafde die Insite van 2003 tot 2009 bezocht om heroïne te spuiten, is opgetogen over het vonnis. „We wisten dat we op de goede weg waren, nu zijn we in het gelijk gesteld”, zegt hij. Wilson, die deelnam aan de rechtszaak, is sinds 2009 drugsvrij na het afkickprogramma van Insite te hebben doorlopen. „Als Insite er niet was, zou ik nog steeds gebruiken, of dood zijn.”